

Sygn. akt II AKzw 804/22

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lipca 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Robert Pelewicz

Protokolant: Natasza Żak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Regionalnej w Krakowie Ewy Rogali

po rozpoznaniu zażalenia wniesionego przez skazanego D. W. na postanowienie Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 15 czerwca 2022 r., sygn. akt IV Kow 959/22, o umorzeniu postępowania w przedmiocie udzielenia zgody na wykonywanie kary 2 lat pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. i art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.w.

postanawia

- 1) zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie 1., w ten sposób, że ustala jego treść: „na podstawie art. 43 la § 1 pkt 1 k.k.w. odmówić udzielenia skazanemu D. W. zgody na wykonywanie w systemie dozoru elektronicznego kary 2 lat pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Ostrowcu Świętokrzyskim z dnia 25 lutego 2021 r., w sprawie II K 900/20”;
- 2) w pozostałym zakresie zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy;
- 3) zwolnić skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 15 czerwca 2022 r., sygn. akt IV Kow 959/22, Sąd Okręgowy w Kielcach na podstawie art. 15 § 1 k.k.w. w zw. z art. 43 la § 1 pkt 1 i § 6 k.k.w. umorzył postępowanie w przedmiocie udzielenia skazanemu D. W. zgody na wykonywanie w systemie dozoru elektronicznego kary 2 lat pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Ostrowcu Świętokrzyskim z dnia 25 lutego 2021r. w sprawie IIK 900/20. Jednocześnie na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.w. zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie. W części motywacyjnej postanowienia wskazał, że zgodnie z treścią art. 43 la § 1 pkt 1 k.k.w. sąd penitencjarny może udzielić zezwolenia na odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego w wymiarze nieprzekraczającym 1 roku i 6 miesięcy.

Na to postanowienie zażalenie wniósł skazany i powołując się na względy rodzinne i finansowe, wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i zezwolenie mu na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

Sąd Apelacyjny w Krakowie zważył, co następuje:

Zażalenie skazanego D. W. nie jest zasadne.

Nie kwestionując okoliczności podniesionych przez skazanego w zażaleniu, to podkreślenia wymaga za Sądem Okręgowym, że zgodnie z treścią art. 43 la § 1 pkt 1 k.k.w. sąd penitencjarny może udzielić skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, jeżeli wobec skazanego orzeczono karę pozbawienia wolności nieprzekraczającą jednego roku i 6 miesięcy, a nie zachodzą warunki przewidziane w art. 64 §

2 k.k. Nie powinno zaś budzić wątpliwości skarżącego, że wyrokiem Sądu Rejonowego w Ostrowcu Świętokrzyskim z dnia 25 lutego 2021 r., w sprawie II K 900/20, został skazany na karę 2 lat pozbawienia wolności. Oznacza to, że w realiach rozpoznawanej sprawy Sąd Okręgowy zasadnie ustalił, iż nie został spełniony podstawowy warunek formalny do udzielenia skazanemu zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, przewidziany w treści art. 43 la § 1 pkt 1 k.k.w.

Niezależnie od powyższego należy zwrócić uwagę, że skoro wobec przyjęcia niespełnienia warunku formalnego, przewidzianego w treści art. 43 la § 1 pkt 1 k.k.w., do udzielenia skazanemu zgody na odbywanie kary w systemie dozoru elektronicznego wniosek nie mógł zostać uwzględniony, to rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego przybrało formę niewłaściwej decyzji procesowej. Jak bowiem słusznie zauważono w literaturze, przewidziane w art. 15 § 1 k.k.w. umorzenie postępowania wykonawczego może nastąpić jedynie z przyczyny wyłączającej postępowanie, a więc wyłącznie z dwóch powodów: śmierci skazanego i przedawnienia wykonania kary, a w pozostałym zakresie przepis posługuje się terminem „inna przyczyna wyłączająca postępowanie wykonawcze”, w którym mieścić się mogą także inne okoliczności zaistniałe w toku wykonywania kary, oceniane indywidualnie w danym przypadku (zob. K. Postulski, Umorzenie i zawieszenie postępowania wykonawczego, „Prokuratura i Prawo” 2011, nr 7-8, s. 9; podobnie I. Zgoliński, [w:] Kodeks karny wykonawczy. Komentarz, J. Lachowski (red.), Warszawa 2015, s. 83). W tym zakresie, jak zauważa K. Postulski, z uwagi na treść art. 1 § 2 k.k.w. należy sięgnąć do katalogu przeszkód procesowych określonego w art. 17 § 1 k.p.k. (zob. K. Postulski, Kodeks karny wykonawczy. Komentarz, Warszawa 2015, teza 22 do art. 15). Analogicznie zatem jak w art. 17 § 1 k.p.k., także w art. 15 § 1 k.k.w. chodzi co do zasady o przeszkody procesowe, które uniemożliwiają merytoryczne rozpoznanie sprawy, takie jak: śmierć skazanego, przedawnienie wykonania kary, utrata mocy przez prawomocny wyrok skazujący, powaga rzeczy osądzonej, zawisłość sprawy itp., gdyż istota przeszkody procesowej polega bowiem na tym, że jej zaistnienie w toku postępowania wyklucza merytoryczne rozpoznanie sprawy, czego wyrazem jest decyzja o umorzeniu postępowania (postanowienie SA w Gdańsku z 5.02.2019., II AKzw 88/19, Lex/el. 2772631).

W konsekwencji w art. 15 § 1 k.k.w. chodzi o warunki procesowe, których istnienie lub brak nie pozwala na przeprowadzenie postępowania wykonawczego jako całości albo konkretnego postępowania incydentalnego, a do takich warunków o charakterze procesowym wyłączających postępowanie w rozumieniu tego przepisu z pewnością nie sposób zaliczyć warunku udzielenia skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, o którym stanowi art. 43la § 1 pkt 1 k.k.w. Jego brak musi wywołać skutek w postaci postanowienia o odmowie udzielenia zezwolenia na odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, a nie postanowienia o umorzeniu postępowania w przedmiocie udzielenia zezwolenia (zob. K. Postulski, Glosa do postanowienia s. apel. z 7.02.2017 r., II AKzw 100/17, Lex/el. 2017). Nawet bowiem jeśli z uwagi na brak elementu ocennego w danym warunku ustawowym można byłoby uznać, że ma on charakter przesłanki formalnej, to z pewnością nie stanowi on przeszkody procesowej w rozumieniu art. 15 § 1 k.k.w. lub art. 17 § 1 k.p.k., która uniemożliwiałaby rozpoznanie sprawy co do istoty. Przeszkoda procesowa to bowiem okoliczność o charakterze ściśle procesowym, a więc wyłączająca w ogóle możliwość przeprowadzenia danego postępowania, a nie okoliczność uniemożliwiająca podjęcie pozytywnej dla skazanego decyzji merytorycznej. Chodzi tu zatem o okoliczność oderwaną od kształtu merytorycznych przesłanek danej decyzji. W przeciwnym razie dochodzi do przemieszania okoliczności stanowiących ustawowe przesłanki danej decyzji incydentalnej oraz okoliczności wyłączających to postępowanie incydentalne (zob. postanowienie SA w Katowicach z 10.11.2004., II AKzw 858/04, Lex/el 193580).

Dlatego w razie ustalenia, że nie została spełniona przesłanka określona w art. 43la § 1 pkt 1 k.k.w., sąd penitencjarny powinien wydać postanowienie o odmowie udzielenia zgody na odbycie kary pozbawienia wolności w warunkach dozoru elektronicznego, a nie umarzać incydentalne postępowanie o udzielenie zgody na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego na podstawie art. 15 § 1 k.k.w., jak błędnie orzekł Sąd Okręgowy w zaskarżonym postanowieniu (por. R. Pelewicz, Glosa do postanowienia Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 23 lutego 2021 r., II AKzw 32/21, Kwartalnik Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury 2021, zeszyt 3 (43)/2021, s. 175).

Ponieważ D. W. ma liczne zobowiązania finansowe i po osadzeniu w zakładzie karnym nie będzie pracował zarobkowo, to Sąd Apelacyjny uznał, iż uiszczenie przez niego wydatków związanych z postępowaniem odwoławczym byłoby zbyt uciążliwe. Dlatego też, na zasadzie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.w. zwolnił skazanego od ich zapłaty.

W tych warunkach Sąd Apelacyjny orzekł jak w dyspozytywnej części postanowienia.